

Täysistunto

Torstai 3.4.2025 klo 16.00—2.02

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Ystävyyden puistosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 203/2024 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 5/2025 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu alkaa. Edustaja Kettunen.

Keskustelu

18.52 **Tuomas Kettunen kesk:** Kunnioitettu rouva puhemies! Orpon hallitus on nyt pitänyt valtaa pian kaksi vuotta, ja, hyvät kollegat, tasan kaksi vuotta sitten itse asiassa näinä päivinä oli eduskuntavaalitulos selvillä. Hallitus on tosiaan melkein kaksi vuotta istunut, ja alkaa olla selvää, mikä hallituksen politiikkaa ohjaa. Sitä ei ohjaa kasvun vaan keskittämisen kaava. Ihmisten lähi- ja peruspalveluja keskitetään, ja niin keskitetään myös valtion työpaikkoja. Ja nyt, rouva puhemies, käymme keskustelua luontokeskus Petolan lakkauttamisesta. Puhutaan siis Ystävyyden puistosta annetun lain muuttamisesta.

Hallituksen esityksen tarkoituksena on mahdollistaa Kuhmon kaupungissa Tönölänniemessä sijaitsevan Ystävyyden puiston, luontokeskus Petolan sekä puiston tutkimuskeskuksen toiminnan päättäminen ja kiinteistökokonaisuuden luovuttaminen Metsähallituksen luontopalveluiden hallinnasta. Kyseessä on hallituksen säästölaki. Hallituksen linja suhteessa itäiseen Suomeen käy tässäkin esityksessä selväksi. Puheissa ja selvityksissä itäisen Suomen merkitystä korostetaan, mutta samaan aikaan tukea heikennetään ja toimintoja viedään pois itäisestä Suomesta. Muutaman henkilötövuoden menetys voi kuulostaa vähäiseltä, mutta merkitys on suhteessa paljon suurempi Ystävyyden puiston tutkimuslaitoksen lakkauttamisen ja osaamispääoman katoamisen takia.

Puhemies! Hallituksen työryhmä on helmikuussa 25 saanut valmiiksi itäisen Suomen tukemiseksi esityksen itäisen Suomen ohjelmasta. Itäisen Suomen tukeminen ei toteudu sillä, että valtion työpaikkoja lakkautetaan itäisestä Suomesta tai siirretään muualle. Talouden tasapainottaminen menee nyt itäisen Suomen kehittämisen ja kasvun edelle.

Ystävyyden puiston opastus- ja tutkimuskeskus on aikoinaan perustettu suojelun alueiden perustamisen kompensaatina. Suojelun myönteiset aluetalousvaikutukset eivät ole realisoituneet, mutta sen aiheuttamat tulonmenetykset jatkuvat joka vuosi myös tulevaisuudessa. Voidaan arvioida, että Kuhmo on joka vuosi menettänyt kymmenen henkilötövuotta metsätaloudesta, mutta Ystävyyden puiston työntekijämäärä ei ole koskaan kivunnut samalle tasolle. Hallituksen esitys huomioi korostetusti tavoitteet julkisen talouden tasapainottamisesta sekä Metsähallituksen luontopalveluiden tarpeet löytää kustannussäästöjä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2025 vp

Valtio omistaa Metsähallituksen kautta 54 prosenttia metsämaan pinta-alasta Kuhmossa. Aluetalouden kannalta Metsähallituksen toiminnalla on kokonaisvaltaisesti valtavan suuri merkitys juuri Kuhmossa.

Rouva puhemies! Tätä lakiluonnosta perustellaan myös Venäjän hyökkäyssodalla Ukrainaan. Vaikka Venäjän kanssa tehtävä tutkimustyö onkin jäädytetty, samalla ei tule viedä elämän edellytyksiä seuduilta, jotka eniten tästä hyökkäyssodasta Suomessa kärsivät, eli itäinen Suomi ja myös se erämaakaupunki ja rajakaupunki Kuhmo.

Esitys on suuressa ristiriidassa hallituksen itäisen Suomen elinvoiman kohentamispäätösten kanssa. Hallituksen tulisi tarkastella jokaista esitystään myös itäisen Suomen kasvun näkökulmasta. Tähän mennessä lähes kaikki esitykset ovat pelkästään kuihduttaneet Venäjän hyökkäyssodasta kärsineiden alueiden taloutta ja elinvoimaa, koko maan turvallisuutta ja huoltovarmuutta.

Jotenka, kun tämä on ympäristövaliokunnan mietintö ja toinen käsittely, kiitän keskustalaisia valiokunnan jäseniä, että he ovat tehneet tästä eriävän mielipiteen, ja esitänkin tässä toisessa käsittelyssä, että tämä lakiehdotus hylätään.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kokko.

18.58 Jani Kokko sd: Arvoisa puhemies! En sinällään nyt ehkä ota kantaa tähän itse lakiesitykseen ja muutokseen. Ymmärrän tietysti edustaja Kettusen ja muiden Itä-Suomen kansanedustajien huolen oman alueensa työpaikoista ja elinvoimasta, mutta ehkä itseni tähän puheenvuoroon provosoi nimenomaan tämä nimi Ystävyyspuisto.

Selkeästi historiallinen jäännös siltä ajalta, kun Suomen tasavallan ja Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton välillä oli ymmärrettävät ja yhteisölliset suhteet ja YYA-sopimus oli voimissaan, mutta tänä päivänä, kun katsoo sitä, mitä Venäjä tekee, tällaisen Ystävyyspuiston olemassaolo ehkä edustaa sitä vanhaa aikaa, joka on viimeistään mennyt. Meillä on suurin osa suomalaisista kunnista lakkauttanut ystävyyskaupunkiyhteistyön venäläisten kaupunkien kanssa — muun muassa Jyväskylässä on aikanaan ollut ihan perustettuna Jaroslavl'n aukio, joka on nimetty uudelleen, ja Helsingissä keskustellaan Leninipuiston nimeämisestä uudelleen. Vaikka en ehkä näin historian tutkijana yleensä pidä siitä, että historiaa pyritään tiettyssä mielessä häivyttämään ja korjaamaan muuttamalla paikannimiä uudestaan, niin ehkä hyvinkin näin vahvasti poliittisesti latautuneiden nimien, asioiden ja paikkojen, joilla on selkeästi ehkä nostettu esille tiettyä ideologiaa, joka tuolla itänaapurissa on ollut, ja yritetty tehdä siitä huomattavasti hyväksyttävämpää, aika on viimeistään nyt Suomessa ohi.

Haluan vielä kerran korostaa sitä, että en sinällään itse tähän lakiesitykseen ja tähän puiston lakkauttamiseen ota kantaa vaan nyt ehkä nimenomaan tähän nimeen, mitä tämä puisto kantaa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kosonen.

18.59 Hanna Kosonen kesk: Arvoisa puhemies! Keskustan ympäristövaliokuntaryhmä todellakin on tätä esitystä vastaan, mutta jos vielä kommentoin tätä edellistä puheenvuoroa, niin kyllähän meillä siellä Itä-Suomessa ymmärretään, että näiden rajojen pitää olla kiinni, ja meilläkin on karsittu näitä nimistöjä ja niin sanotusti muutettu sillä tavalla historiaa, ja täällä Ystävyyspuiston luontokeskuksessa ja tutkimuskeskuksessa on myös to-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2025 vp

dellakin venäläisyhteistyö lopetettu kokonaan, niin kuin kaikkialla muuallakin — se on aivan selvää.

Tämä esitys iskee itäiseen Suomeen samalla tavalla kuin todella moni muukin hallituksen esitys. Tämä on vain yksi esimerkki siitä, miten ei katsota kokonaiskuvaa vaan tehdään niitä yksittäisiä toimia, jotka koko ajan hankaloittavat ja vaikeuttavat itäisen Suomen tilannetta, kun me odotamme sitä kokonaista, isoa itäisen Suomen ohjelmaa, jota ei näy eikä kuulu missään. Tämä on yksi esimerkki. Sitten me tiedämme päivystysten tasojen alentamiset: Iisalmi, Varkaus, Savonlinna, Kouvola. Tiedämme, että itäisen Suomen teattereilta on viety kymmenen prosenttia pois valtiontuista, lukuun ottamatta Joensuuta — siis joka ikisestä itäisen Suomen teatterista vietiin niin paljon. Näitä esimerkkejä on lukematon määrä. Ammatillisen koulutuksen leikkaukset käyvät kaikkein eniten itäiseen Suomeen. Tämä on niin kuin vain yksi esimerkki.

Olisin ehkä toivonut, että myös muu oppositio, joka pystyy täällä ehkä vähän enemmän ilmaisemaan itseänsä, olisi tullut tähän meidän keskustan linjaan, että oltaisiin oltu tässä yhdessä puolustamassa Kuhmon kaupungin luontopalvelujen ja tämän tutkimuskeskuksen toimintaa.

Kannatan siis edustaja Kettusen äärimmäisen hyvää ehdotusta ja esitystä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Polvinen poissa. — Anteeksi, siellä kuolleessa kulmassa. Täältä, kun on lyhyt ihminen, ei aina näe. [Mikko Polvinen: Sissi liikkuu hiljaa! — Naurua]

19.02 Mikko Polvinen ps: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos, kun saan tämän puheenvuoron kuhmolaisena, aikanaan Kuhmosta valittuna kansanedustajana. — Julkaisu 4.5.2023: ”Metsähallituksen luontopalvelut ja Kuhmon kaupunki tarkastelevat hyvässä yhteistyössä luontokeskus Petolan tulevaisuutta.” Metsähallitus tiedotteessaan mainitsee, että ”Metsähallituksen luontopalvelut on jo pidemmän aikaa tarkastellut luontokeskus Petolan tulevaisuutta Kuhmossa”.

Petolan lakkauttamisen siemen kylvettiin edellisen hallituksen aikana, kun keskusta oli Suomen hallituksessa. [Välihuutoja keskeltä] Silloin muistan kuntapäättäjänä saaneeni viestejä Metsähallitukselta, että asiaa selvitetään. Vuonna 2023 luontokeskus Petola oli jo julkisessa myynnissä. Selvitin eduskunnan tietopalvelusta lain pohjan, ja tuli selväksi, että Petolaa ei voida myydä, koska laki Ystävyyspuistosta estää myynnin. Palvelut oli turvattu lailla.

Kuhmon kaupungilla oli aikaa järjestää Petolaan uutta toimintaa. Kannustin Kuhmoa löytämään uusia ratkaisuja ja hankkeita, jotka ovat hallitusohjelman mukaisia, niin että saamme luontokeskus Petolaan toimintaa, joka turvaa sen tulevaisuuden ja tuo lisäarvoa tälle kansalle enemmän kuin tyhjät tilat, joita eivät asiakkaat käytä. Olen pahoillani siitä, että sellaista esitystä ei koskaan tullut. Sellaisia hankkeita ei meille Kuhmoon tullut, joista olisimme voineet, sanotaanko, leipoa sellaisen projektin, jolla näitä tiloja olisi voitu käyttää hyödyllisemmin.

Aluepolitiikkaan viitaten edustaja Kettunen ja myöskin edellinen puhuja kertoivat, että Kainuussa tai Itä-Suomessa olisi sellaisia alueita, joita hallitus ei puolustaisi tai joilla konkreettisia tekoja ei tehtäisi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2025 vp

Haluan muistuttaa siitä, että eilen LUMI-tekoälytehtaan julkaisu oli Pikku-Finlandiasa. Olemme varmaan vielä tietoisia siitä, että tämä hallitus on satsaamassa jopa 250 miljoonaa euroa seuraavaan supertietokoneeseen Kajaaniin.

Olemme kuulleet uutisia siitä, että XTX Markets on investoimassa Kainuuseen jopa 1,1 miljardia euroa datakeskukseen. Työt tontilla on jo aloitettu. Myös Google on ostanut alueelta valtavan tontin. [Matias Mäkynen: Äkkiä verolle!]

Olemme kuulleet varmaan siitä, että ulkomaalaiset lentoyhtiöt ovat tehneet ensimmäisiä lentoja suoraan Amsterdamista Kainuuseen turistilentojen vuoksi, ja meillä on Kainuussa ensi talvena tulossa aivan uudenlainen nousu charterlentojen suhteen suoraan maailmalta. Meidän matkailumme alkaa tarttumaan Lappi-buumiin, mikä on meille erityisen suotuisa asia.

Mutta siitä supertietokoneesta vielä, että Suomen hallitus on myöntänyt meidän dataekosysteemille hankkeen, jolla voimme kehittää tämän supertietokoneen ympärille palveluliiketoimintaa, mikä itse asiassa on se tärkein osa siitä kehityksestä, mitä Kainuussa voidaan saavuttaa. Supertietokone yksin ei ole vielä paljon mitään, jos sen päälle ei tule tasoa, missä palveluita synnytetään, ja niitä voidaan myydä myös ulkomaille.

Itä-Suomeen satsataan. Supertietokoneet ja datakeskukset Kainuussa ovat tässä globaalissa kilpailussa tärkeässä roolissa. Tällä hetkellä Yhdysvaltain autoteollisuus ja Kiinan autoteollisuus vievät eurooppalaista autoteollisuutta perässään. Eurooppa ei ole löytänyt tekoälystä ratkaisua siihen, kuinka autoteollisuutta muutetaan ja kuinka tuotteet palvelevat ihmistä. Kainuu on tässä asiassa edelläkävijä. Tarvitaan dataekosysteemin palveluja, joita myydä. Nämä eurot ovat valtavan suuria ja ratkaisevia, ja kyllä Kuhmo, minun koti- ja syntymäkontani, saa tästä varmasti oman osansa, kun tarttuu tilaisuuteen.

Ehkä suurin menetys kuitenkin tässä Petola-asiassa on se yhteisö, mikä siellä on työskennellyt muun muassa tutkimustyön osalta. Täytyy myöntää, että niillä ihmisillä on ollut panosta muuhunkin kuin siihen tutkimustyöhön. Se yhteisö aina synnyttää jotain uutta, ja sen menettäminen tietysti on valitettavaa. Heidän osallistumisensa paikallisiin harrastustoimintoihin ja uusien näkökulmien tuominen keskusteluun heidän tutkimustaustastaan ovat auttaneet kehittämään meidän kuntaamme. Täytyy sanoa, että toivon, että ne ihmiset vielä tulevat Kuhmon puolesta tekemään töitä tulevaisuudessakin.

Joka tapauksessa tässä valtiontaloudellisessa tilanteessa emme voi lämmittää tiloja, joilla ei ole käyttöä. Toivon, että Kuhmon kaupungissa vielä pohditaan sitä, minkälaisia ratkaisuja näille tiloille saadaan, niin että voimme hyödyntää niitä koko kansakunnan parhaaksi.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kettunen.

19.07 **Tuomas Kettunen kesk:** Kunnioitettu rouva puhemies! Hyvät kollegat, pääsette kuulemaan nyt kahden kuhmolaisen debattipuheenvuoroja liittyen palveluitten tutkimustoiminnan pelastamiseen. — Täytyy ihan ensimmäiseksi edustaja Polviselle sanoa, että ensinnäkin kiitän, että olette tehnyt töitä ja tutkimustyötä sen eteen, että tosiaan aikoinaan 1990, kun tämä laki tehtiin, silloiset päätöksentekijät sekä siellä Kuhmon kaupungissa että täällä eduskunnassa kirjasivat lakiin kompensaaiona, että luontokeskus Petola rakennetaan Kuhmoon. Mutta paljon arvostamani edustajakollega Polvinen, te ette pääse siitä tosiasiasta, että kun te ja nykyinen hallitus olette sysänneet kuntien suuntaan jo vastuuta, niin tämänkin osalta kunta ottaisi luontokeskus Petolan toiminnan vastuulleen ja valtio vetäy-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2025 vp

tyisi alueelta. Ei se vain mene niin, varsinkin kun kuntien suuntaan on sysätty muitakin vastuita — paljon hyviäkin asioita, mutta kuitenkin kuntataloudet ovat aika tiukilla.

Mitä tulee vielä säästösyiden kyseenalaisuuteen, niin täytyy kyllä muistaa myös se, että tasan 20 vuotta sitten tässä maassa oli Vanhasen ykköshallitus ja se oli punamultahallitus. Se oli punamultahallitus, ja 20 vuotta sitten juuri tämän kyseisen luontokeskuksen, joka nyt laitetaan lailla kiinni, kehittämiseen laitettiin 1,4 miljoonaa euroa, niin että siitä saatiin suurpetokeskus ja saatiin merkittävä investointi, mikä teki tästä Petolasta silloin Suomen johtavan suurpetotietokeskuksen. Tämä oli sitä Vanhasen ykköshallituksen aluepolitiikkaa: kehitettiin koko Suomea. Toivoisin, että nykyisellä hallituksella olisi ollut viisautta tarkastella tätä asiaa niin, että kun itäisen Suomen ohjelmaa tehtiin, niin tämäkin kyseinen luontokeskus Petola olisi otettu siellä huomioon.

Puhemies! Metsähallituksella on tänäkin päivänä iso aluetalousvaikutus Kuhmossa. Valtion maiden pinta-ala on 250 000 hehtaaria, mikä on puolet metsämaan pinta-alasta Kuhmossa. Metsähallituksen hakkuiden laskennallinen kantoraha-arvo vuonna 2022 oli runsaat 13 miljoonaa euroa tuloutuksena valtion kassaan. Voidaan siis ajatella, että kuhmolaiset menettävät valtion kassaan vuosittain runsaan 13 miljoonan euron summan verrattuna tilanteeseen, jossa kaikki valtion Kuhmossa omistama metsäala olisi kuhmolaisten omassa omistuksessa. Metsänhoitotöiden ja puunkorjuun työllisyysvaikutuksethan olisi- vat siinäkin tapauksessa samat.

Tällä hetkellä Ystävyyden puiston suojelu pienentää Kuhmon alueen vuotuista hakkuusuunnitetta arviolta noin 15 000 kuutiota. Sen kantoraha-arvo nykyisillä puutavaralajien hinnoilla olisi noin 550 000 euroa. Jos hakkuumäärien pienentyminen suhteutetaan vastaavansuuruiseen yksityisen metsänomistajan tulonmenetykseen, niin metsän uudistuskustannusten ja muiden menojen jälkeen nettotulonmenetys olisi arviolta noin 400 000 euroa vuodessa. Tuo suuruusluokka vastaa tätä alkuperäistä kymmenen työpaikan kompensaatiota, mitä tässäkin keskustelussa on tuotu esille.

Yllä mainitut lakikirjaukset ovat tulkittavissa siten, että niin kauan kuin Ystävyyden puiston suojelu on voimassa, myös kompensaation on toteuduttava Kuhmon kaupungin suuntaan ja kuhmolaisille ja Itä-Suomeen. Näin ollen, mikäli opastus- ja tutkimuskeskuksen toiminta kaikesta huolimatta lopetetaan, niin edellä mainitusta, lakiin kirjatusta kompensaatiolupauksesta on pidettävä kiinni jollakin vaihtoehtoisella tavalla. Muun muassa Kuhmon kaupunki on vastustanut luontokeskus Petolan ja Ystävyyden puiston tutkimuskeskuksen lakkauttamista. Mikäli Metsähallitus nyt luopuu tästä opastus- ja tutkimuskeskuksen toimintojen ylläpitämisestä, niin kyllä tulisi esittää myös kompensaatioita niin, että Metsähallituksen vuosituloksesta vastaava summa, tämä 400 000 euroa, tuloutetaan käytettäväksi esimerkiksi Kuhmon alueen tai itäisen Suomen alueen luontomatkailun kehittämiseen vuosittain. Tuloutus voidaan kanavoida esimerkiksi maakuntaliiton kautta. Jos me nyt hyväksytään, että tämä Petolan lakkauttaminen tehdään, niin kyllä se 400 000 euron summa tulee käyttää jatkossa luontopalveluitten ja luontomatkailun kehittämiseen vuosittain.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Polvinen.

19.13 Mikko Polvinen ps: Arvoisa rouva puhemies! Tästä oikeudenmukaisuudesta esimerkiksi Metsähallituksen osalta ja valtionyhtiöitten tuloutuksista: Kyllä minun ajatukse- ni siitä olisi, että Hyrynsalmella voisi olla Metsähallituksen pääkonttori. Kyllähän se niin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2025 vp

on, että tänne etelään on ajan saatossa keskitetty kaikki nämä valtion toiminnot ja se raha virtaa tänne etelän suuntaan tuolta pohjoisesta. Jos isoa kuvaa katsotaan, niin sivuun ja syrjään ollaan menty jo pitkän aikaa.

Edustaja Kettunen nosti tämän luontomatkailun tai matkailun kehittämisen kulman, ja voin sanoa, että kun tämä hallitus on taannut nämä maakuntalennot, niin se on parasta luontomatkailun kehittämistä. Kajaanin ja Helsingin välillä lentokoneissa liikkuvat tulevat usein juuri Kuhmoon. On sanottu, että charterlennosta yli puolet matkustajista tulee Kuhmon luontomatkailun pariin, mikä on ollut minulle todellinen positiivinen yllätys. Kun Kainuussa on monia muitakin houkuttelevia luontomatkailukohteita, niin matkailijat tulevat Kuhmoon, tuovat rahaa kuhmolaisille yrittäjille, ja niin sanottu terve kilpailu ja terve palvelutuotanto tuo vaurautta meidän alueelle.

Uskon, että nämä Metsähallituksen kaavailut ja esitykset hallitukselle ja hallituksen kaavailut lopettaa Petola kompensoituvat huomattavasti suuremmin näiden oikeiden ulkomailta tulevien hyödyttävien rahavirtojen kautta. Tämä vaihtotase hyödyttää myös koko Suomea. Siinä mielessä hallituksen strategiset linjaukset tukea tällaista tervettä liiketoimintaa ovat aina paljon viisaampia, myöskin vanhoina aikoina, kuin se, että tuettaisiin tiloja, joissa ei palveluja tarvita.

Niin kuin sanoin aiemmin, pahoillani olen kyllä siitä, että Kuhmo ei ole pystynyt tuomaan sellaisia ideoita, mitkä olisivat olleet kelpoja hankkeita. Itse asiassa en kuullut lopulta yhtään sellaista esitystä. Olen ollut työryhmissä, joissa pohditaan Kuhmon kehitystä hands-on siellä ryhmässä, ja on ollut todella hyviä nostoja, esityksiä ja ideoita hankkeista Petolan toimintaan. Olen hieman hämmästynyt siitä, että koskaan ei korviini ole tullut, mikä se vaihtoehtoinen hanke voisi olla, koska meidän luova maakunta on kyllä pärjännyt hyvin viimeisinä aikoina. Niin kuin sanotaan, Kainuun näkymät ovat paremmat kuin Suomessa oikeastaan missään, niin kuin todistetusti ovat myös asiantuntijat sanoneet. Kainuun kasvu on ehkä paremmassa asennossa kuin ennen agraritaloutta, siinä ja siinä, kun katsotaan sitä investoinnin määrää ja työpaikkojen määrää, mitä Kainuuseen on tulossa näitten datakeskus- ja supertietokoneitten investointien myötä. Lisäksi toki Kuhmo-yhtiö, Pölkky ja monet muut investoijat ovat julkaisseet hyviä lukuja investoinneista, ja ne investoinnit ovat käynnissä, niin että meidän maakunta kyllä oman panoksensa tälle kansakunnalle, Suomelle ja verottajallekin tulee tästä hyvästä maksamaan, minkä valtio on Kainuulle antanut.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Nikkanen.

19.16 **Saku Nikkanen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Näin ikään kuin kesäkuhmolaisena haluan antaa omankin panokseni tähän keskusteluun ja myös Petolassa lukuisia kertoja vierailleena hieman valitella sitä, että olisin toivonut, että olisi mahdollista lapsienikin kanssa siellä vielä vierailla, ja tämä esitys siinä mielessä on hyvin valitettava. Mutta oikeastaan se varsinainen syy Petolan lisäksi, miksi tämän puheenvuoron halusin ottaa, ovat nimenomaan nämä isot leikkaukset, jotka kohdistuvat meidän kansallispuistoihin ja vähän laajemminkin täällä Metsähallituksen puolella. Tästä on iso huoli myös kotikaupungissani Salossa, kun Teijon kansallispuiston luontotaloa ollaan nyt laittamassa myös ikään kuin lihoiksi, vaikkei sillekään varmaan ostajaa kovin helppoa ole löytää, varsinkin kun lainsäädäntö käsittääkseni sitä hieman rajoittaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2025 vp

Tässä nostettiin edustaja Polvisen puheenvuorossa esiin sitä, miten hallitus sitten luontomatkailuun kovasti panostaa, mutta kyllä tässä aika räikeä ristiriita on tavallaan näillä kansallispuistoihin kohdistuvilla leikkauksilla nimenomaan tähän, sillä kyllähän on toki tärkeää, että saamme ulkomaalaisia matkailijoita sinne pohjoiseen ja Kainuuseen ja itärajalle ja joka puolelle Suomea, mutta kyllä kansallispuistojen ja meidän luontotalojen merkitys myös meille suomalaisille on valtavan suuri. On paljon tutkimustietoa siitä, miten suomalaisten luontosuhde on pikkuhiljaa erkaantunut, ja kansallispuistot ovat hyvinkin merkittäviä kohteita viedä turvallisesti tutustumaan Suomen luontoon ja metsään, ja sillä on tutkittuja terveysvaikutuksiakin.

Hallitushan on leikannut myöskin kansallispuistojen huollosta lakkauttamalla tämän vankien työpalvelun, jolla on pidetty kansallispuistojen olosuhteita kunnossa, ja myös tätä pidän äärimmäisen valitettavana, sillä onhan se ollut meidän vankiloille ja vankeinhoitolaitokselle todella arvokas tapa kuntouttaa vankeja työelämään. Kansallispuistot ovat olleet useille vangeille ensimmäinen työpaikka koko heidän elämässään, ja siellä on monen rikollisenkin elämän suunta muuttunut. Tämä on myöskin yksi leikkaus tässä, jota olen voinut vain hämmästellä.

Todella suuri huoli on usean eri kansallispuiston alueella siitä, miten nämä palvelut jatkossa tullaan turvaamaan, muillakin kuin Petolalla. Luontokeskusten jatko voitaisiin turvata sillä, että Metsähallitus tekee nyt puunmyynnillä ihan ennätystulosta, on tehnyt viime vuoden aikanakin toistasataa miljoonaa tulosta puiden myynnillä. Miksei esimerkiksi tätä myyntituottoa voisi käyttää myöskin hieman kansallispuistojen, meidän kansallisomaisuuden, turvaamiseksi? — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kettunen.

19.20 Tuomas Kettunen kesk: Kunnioitettu rouva puhemies! Kiitoksia edustaja Nikkaselle hyvästä puheenvuorosta. Juurikin tämä, että kyllä alueitten puunmyyntitulot kiinnostavat valtiota ja nykyistä hallitusta, mutta eivät kiinnosta luontopalvelut, ei luontopalveluitten kehittäminen, kansallispuistot tai luontomatkailu ylipäättänsäkin. Kuhmo erämaakaupunkina on luonnostaan tunnettu ja tunnettu luontomatkailustaan, ja tämä Petolan sulkeminen nyt vähentää juurikin sitä kaupungin ja maakunnan houkuttelevuutta ja vaikuttaa negatiivisesti myös paikalliseen talouteen, koska tämä on ollut semmoinen luontomatkailun magneettikin. Kuhmon kaupunki on ilmoittanut vastustavansa tätä Metsähallituksen päätöstä, ja ihan hyvästä syystä. Elinvoimaisen matkailun ylläpitäminen edellyttää palveluita ja nähtävyyksiä, eikä niiden alasajo tue kestävä kehitystä tai alueellista tasa-arvoa.

Minä ymmärrän, että edustaja Polvinen tuo myös nämä datakeskushankkeet esille tässä keskustelussa, koska kyllä, Kainuuseen on muodostunut tällainen datakeskuskluusteri, juurikin tämä supertietokone Lumi, joka viime kaudella saatiin aikaiseksi ja jota nykyinen hallitus jatkaa, ja hyvä niin, ja sinne on tulossa lisää investointeja. Mutta ette te pääse siitä tilanteesta yli, että tarvitaan näitten datakeskusten lisäksi muitakin toimintoja ja palveluita.

Nytten kun täällä Ystävyyspuiston osalta on myös luontoa suojeltu, niin se keskus on ollut sitten myös kompensaationa sinne aluetalouteen ja varsinkin Kuhmon suuntaan. Siellä on yksi iso saha, joka on investoinut viime vuosina mittavasti, ja se tarvitsee raaka-aineita muun muassa puurakentamisen suuntaan. Olisi toivottavaa, että valtion suunnalta kompensatiota olisi myös jatkossa, ja jos niitä kompensatioita ei ole, niin sitten pitäisi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2025 vp

käydä keskustelua myös siitä — niin kuin edustaja Kokko toi esille, että tämän lain nimi-kin pitäisi muuttaa — pitäisikö koko laki hylätä ja nämä suojelualueet laittaa takaisin ta-lousmetsäalueiksi.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Polvinen.

19.22 **Mikko Polvinen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Petola ei ollut matkailun magneetti. Edustaja Kettunen on tainnut tänään seurata mediasta sitä, että kainuulaisen ja kuhmolai-sen matkailun suurin tulppa on lähtemässä juuri eduskunnan käsittelyyn, eli metsästyslaki. Suurpetopolitiikka, mitä te olette harjoittaneet, on estänyt metsästysmatkailun kasvun Kai-nuussa ja Kuhmossa. Se on tehnyt metsästysmatkailusta lähes mahdotonta. Metsästyskoi-rakilpailujen järjestäminen Kainuussa on ollut erittäin haasteellista järkyttävän suuren suurpetokannan vuoksi. Ja nyt metsästyslaki on tulossa eduskuntaan käsittelyyn, ja sen lain läpivieminen niin, että kannanhoidollinen metsästys mahdollistuu ja suurpetokannat koh-tuullistuvat, mahdollistaa sen matkailun magneetin, jota se Petola ei välttämättä niinkään ollut — eli kuhmolainen luonto, metsästysseurat ja metsästysmajat, mitä meillä on, se yh-teisö, minne väki haluaa taas tulla, koska voi jakaa niitä omia kokemuksiaan siellä metsäs-tysmajoilla, ja maksaa jonkun euron kaupunkiinkin, koska metsästäjät tuovat suuren potin rahaa, kun he tulevat paikalle. He ovat käyttämässä ehkä sitä ainutta vapaa-aikaa, mitä heil-le on vuodessa suotu, ja silloin mennään myöskin vähän ehkä reilummalla lompakolla. Se on se matkailumagneetti, mitä tämä hallitus Kainuuseen on tarjoamassa.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.